

Nr. 9 (37)/ SEPTEMBRIE 2023

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

CORNEL TEODOR DURGHEU - UN MAESTRU AL SCULPTURII

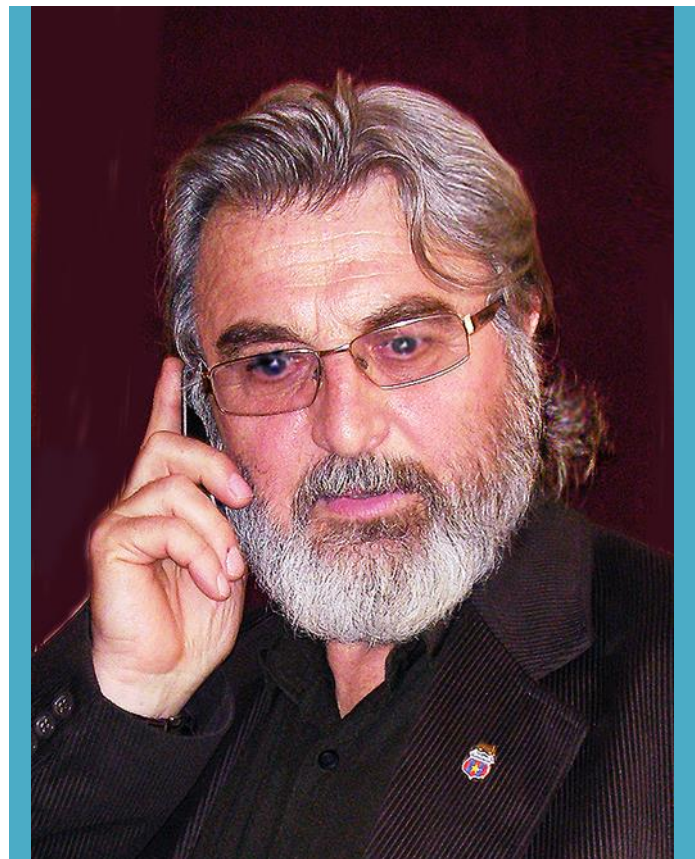
Cătălin-Florin MLADIN

Cornel Teodor Durgheu este unul dintre cei mai importanți sculptori ai României Moderne, implicat al orașului Oradea, a Bihorului după Revoluția de eliberare socială și spirituală din decembrie 1989. În orașul Oradea - centru de județ - a fost invitat/transferat în vara anului 1990 pentru a contribui, organiza și coordona implementarea învățământului artistic liceal și modernizarea lui prin dezvoltarea și adaptarea la sistemele specifice europene. Prolificul Sculptor Durgheu în fapt avea „domiciliul forțat” (fără să știe acest lucru!), în orașul Petru Groza, Șteiu de astăzi de către „oficioasele” autorități comuniste ale timpului.

Carierea profesional-artistică a Artistului Plastic Durgheu este marcată de multe și relevante reușite pe plan local, național, dar și internațional. De-a lungul carierei, sculptorul Cornel T. Durgheu a creat peste douăzeci de Lucrări Monumentale de For Public. Sunt Monumente Emblematice pentru Memoria culturală a Locului dar și a României precum Monumentul Martirilor Ciordaș și Bolcaș - Beiuș, Monumentul Pompierilor - Oradea, Statui și busturi monumentale: menționăm Avram Iancu la Oradea și Salonta, Onisifor Ghibu, Constantin Brâncuși, Lucian Blaga Oradea, Alexandru Roman, Mitropolitul Nicolae Bălan - Sibiu, etc., „Semnul Istoric” - Drumul lui Traian-Via Traiana, în satul natal-Berechiu Bihor, lucrări care au adus mândrie istoriei naționale. Unul dintre aceste Monumente intrând chiar în Cartea Recururilor - Monumentul Cepei de la Pericei-Sălaj. A realizat Medalii și Medalioane, Plăci comemorative în relief, etc, majoritatea donații. Și-a pus energia debordantă și talentul în slujba culturii nației române.

În acest articol îmi propun să vă aduc la cunoștință o personalitate remarcabilă a sculpturii românești.

Cornel Teodor Durgheu s-a născut la data de 16.11.1945 în localitatea Berechiu, comuna Sânicolau Român-Cefa, județul Bihor. În tinerețea sa, adolescentul Cornel a fost pasionat de sport, jucând fotbal până la nivel de Divizia C, volei dar și handbal la ASA Ploiești în Divizia B, în plan paralel a desfășurat o activitate importantă în educație, fiind profesor, iar mai apoi inspector de cultură.

Cetatea Cavalerilor

2023 – ANUL IULIU MAIU !

NR. 9(37) SEPTEMBRIE-2023

A studiat sculptura la Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj-Napoca (1974-1978), reușind la finalul celor 4 ani de studii să devină șeful de promoție al acestei specializări. Între anii 1980-1990 s-a implicat activ în activitățile Casei Pionierilor și a Șoimilor Patriei din orașul dr. Petru Groza, actualul oraș Ștei.

Începând cu vara anului 1990, este transferat în calitate de Director cu Delegație și devine profesor al Liceului de Artă din Oradea pentru a pune bazele actualei Instituții artistice. Trei ani mai târziu a pus bazele Facultății de Arte Vizuale din Oradea. Din anul 1995 devine profesor universitar dr. în Istoria Artelor, al acestei facultății, șef de catedră iar Anul 1998 îi aduce cea mai importantă realizare și calitate managerială oficială pe plan profesional, devenind Decanul Facultății de Arte Vizuale, pe care o va conduce până în 2008. În toți acești ani, sculptorul Cornel T. Durgheu s-a implicat în organizarea și modernizarea acestei instituții prin participarea la numeroase expoziții în țară, dar și în străinătate personale sau de grup: Marienberg, Istanbul, Toronto sau Roma au fost cele mai importante orașe din străinătate care au găzduit expozițiile personale ale renumitului sculptor.

Printre alte atribuțiuni și realizări, decanul Durgheu a fost membru în Consorțiul Național de ARTĂ, membru în Comisia Națională a Ministerului Educației pentru Burse în Străinătate, Cetățean de Onoare al comunei Cefa (2002), Cetățean de Onoare al orașului Vașcău (2020), Titlul de Onoare – Seniorul Cetății – Opera din Cluj-Napoca în 2014, etc.

Domnia sa este autorul unor opere artistice inspirate din istorie, literatură și artă care relevă dragostea și prețuirea pentru Țara sa. În acest sens, voi enumera cele mai semnificative opere ale maestrului: Monumentul cepei – Pericei, Sălaj, (tablă de cupru bătută – Monument intrat în Cartea Recordurilor); Obelisc închinat eroilor, Sînicolaul-Român; Fresca monumentală, MINERII – donație, Oraș Dr. Petru Groza (Ștei); Bust Constantin Brâncuși, Oradea; Bust monumental - Avram Iancu, Oradea; Bust Lucian Blaga și relief Monumental, Oradea; Bust Mihai Viteazul, Oradea; Bust Onisifor Ghibu, Oradea; Monumentul martirilor “Ciordaș și Bolcaș”, Beiuș; Monumentul pompierilor, Oradea; Bust monumental – Horea, Marghita; Bust monumental – Blaga, Oradea; Monumentul eroilor, Homorog-Bihor; Bust monumental – colonel Baci, Oradea; Bust monumental – Teodor Neș, Salonta; Monumentul – Avram Iancu, Salonta; Bust monumental – Alexandru Roman, Auceu-Bihor. Medalioane de exterior: Medalion Emanoil Gojdu, Oradea, Medalion – Ion Rațiu, Medalion Episcop Ioan Mihălțan, Medalion Jubiliar Mihai Viteazu Oradea, Medalion Teodor Maghiar, Oradea etc. A ridicat Bust monumental - Mitropolitul Nicolae Bălan, Sibiu; Portret monumental – Viorel Horj, Drăgănești, Bihor; Bust monumental – Viorel Horj, Beiuș; Monumentul – Memoria timpului, Țețchea, Bihor; Portret monumental – Lucian Blaga, Lančrăm, ALBA IULIA (donație); SEMN ISTORIC - OBELISC – VIA TRAIANA; BERECHIU (Satul natal); Medalion jubiliar - AVRAM IANCU, Oradea; Monumentul Eroilor – SÂNLAZĂR – Marghita, Monumentul Eroilor Vârciorog, Bihor, etc.

Lista monumentelor realizate de sculptorul Cornel T. Durgheu este impresionantă de-a dreptul, mai ales că Monumentul Cepei de la Pericei a intrat în Cartea Recordurilor. Este o mândrie pentru fiecare dintre noi să știm că avem în fața noastră un om deosebit, un maestru al artei care și-a încununat cariera cu multe reușite artistice. Desigur, câteva dintre operele sale sunt ținute la loc de cinste în muzeele din România, dar și în muzee din Italia sau chiar în Egipt.

În luna noiembrie a anului 2022, la Roma a avut loc un vernisaj al sculptorului bihorean intitulată „Manipolazione della Forma” realizată în parteneriat cu renumitul mecena și impresar italian Alberto Molinari și profesorul Gianni Carrera. O colaborare care a început cu 11 ani în urmă. Anul 2023 va reprezenta încă un succes pentru maestrul bihorean, deoarece el va avea expoziții la Academia Română din Roma și la Academia Maghiară din Roma împreună cu Comunitatea de Artiști din Baia Mare. La Academia di Romania din Roma se va organiza o nouă expoziția personală a profesorului sculptor Cornel T. Durgheu.

Este de subliniat faptul că sculptorul Durgheu are proiecte și inițiative impresionante pentru viitorul imediat, de reprezentare artistică sculpturală a unor evenimente și momente importante din Istoria noastră Națională precum și Evocarea și Omagierea unor personalități însemnate din cultura și istoria neamului românesc.

Domnia SA este implicat în activitățile mai multor Societăți, Fundații și Asociații științifice și Culturale,

artiştilor români contemporani, Ed. Arc 2000, Bucureşti, 2000.

precum Societatea Cultural-Patriotică „Avram Iancu” Oradea, Asociația Națională Cultul Eroilor, Asociația Națională a Cavalerilor de Clio, Asociația „Pro-România Europeană, Asociația Menumort, este fondatorul și Președintele Fundației Culturale „Cetate Durgheu”,etc. O implicare de câțiva ani buni, demonstrând încă o dată iubirea și respectul pentru patria-mamă. Ca o paranteză la cele spuse, ca fapt monden, menționez faptul că fostul decan al Facultății de Arte Vizuale din Oradea, octogenar de admirat, merge în continuare cu bicicleta, un iubitor de sport, de mișcare „înrațit” fiind văzut adesea pe străzile orașului Oradea în ipostaza de sportiv. Recent și-a sărbătorit ziua de naștere - 77 de ani - prilej cu care îi transmit un sincer „LA MULȚI ANI MAESTRE!”!

Bibliografie: Fundația Culturală META, Un secol de sculptură românească. Dicționar A-D. Colecția SINTEZE, Editura META, 2001, pp. 178 - 180. Lăptoiu, Negoită; Durgheu, Teodor Cornel album, Maria Zintz - Articole ziarul Crișana, Maria Zintz - Artiști plastici la Oradea,2018, Enciclopedia

Cătălin-Florin MLADIN
Oradea, 2022-2023